

Motion till riksdagen 2007/08:Ub536

av **Kerstin Haglö m.fl. (s)**

Skolans ansvar för demokratin

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skolans ansvar för att förmedla kunskaper till eleverna om värdet av demokrati och om vikten av att använda sina demokratiska rättigheter.

Motivering

Enligt grundlagen ska ”det allmänna”, det vill säga samhället, verka för att demokratins idéer blir vägledande inom alla områden. Det innebär att skolan ska lära nya årskullar av ungdomar vad demokratin går ut på så att de grundläggande demokratiska värdena och respekten för mänskliga rättigheter som vårt samhälle vilar på förs vidare och upprätthålls. Även om skolan inte är upphov till att ungdomar har sämre välfärdsförutsättningar har skolan ett ansvar att främja en positiv syn på demokrati och aktivt medborgarskap bland unga.

För att man ska kunna och vilja delta i allmänna val i vårt land måste man ha en kunskapsgrund i demokrati att stå på. I annat fall är det många som inte anser det vara mödan värt att delta och rösta i ett val. Studier visar tydligt att de som inte avser att rösta anser sig inte heller ha fått kunskap genom skolan om demokratins värde och vikten av att använda sina demokratiska rättigheter.

I skolan behöver barn och ungdomar tid för att diskutera och praktisera demokrati i olika former. Det behövs ett aktivt ansvar från skolans sida att stärka den enskilde individens egenmakt och självkänsla för att på så sätt stärka det demokratiska systemet som är grunden för vårt gemensamma samhälle. Medvetna medborgare är en av demokratins grundförutsättningar. Detta är en av framtidens största utmaningar. Lyckas vi inte riskerar vi att få ett demokratiskt underskott i vårt samhälle.

Fel! Okänt namn på

Det är därför oerhört viktigt att skolan tar ett stort ansvar för att förmedla kunskaper till elever om demokratins värderingar och vikten av att använda sina demokratiska rättigheter. Inflytande, delaktighet och demokrati måste vara en naturlig del i skolans arbete redan från första skolåret och intensifieras under gymnasieåren. Skolan måste också ta ett större ansvar för att vara positiv till att öppna sig mot och samverka med det omkringliggande samhället. Det gäller inte minst vad gäller föreningsliv och politiska demokratiska partier och dess ungdomsorganisationer.

Det finns möjligheter inom skolvärlden att praktisera demokrati genom att man har ett aktivt elevråd, där elever kan delta i diskussioner och beslut. Formerna och upplägget för undervisningen är dock i första hand en angelägenhet för lärare och skolledning, och helst i samråd med eleverna. Men att ungdomar inser värdet av demokrati och upplever att de kan påverka samhället genom sitt valdeltagande är en angelägenhet för hela vårt demokratiska samhälle, och här har skolan ett stort ansvar.

Stockholm den 4 oktober 2007

Kerstin Haglö (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Margareta Persson (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)